

JMS. 10 (1975)

(128-133)

MFN

IL-PELLEGRINAĠĠ

(Al Hajj)

imnebbha wara l-Hiġra Ta' Medina e l-versi tagħha 78

ta' DENNIS AGIUS

F'isem Alla li jhenn u li jagħder.

Ja bnedmin! Ibzġhu mill-Mulej tagħkom tabilhaqq i-treghid tas-siegħa hu kbir. 1

Tarawh il-jum, fejn kull mara li tredda' tinsa t-tarbija mreddgħa, kull mara tqila tidlaq i-tqala tagħha: u tara n-nies fis-sakra iżda ma jkunux sakrana; u għadab Alla ikun qalil. 2

U fost in-nies (hemm) min jithaddet ma' Alla bla għaqal, u (hemm) min jimxi wara kull xitan ta' rasu iebes. 3

Miktub li kull min jimxi wara (dan) ix-xitan, idawwru u jieħdu lejn l-ugigh tan-nar. 4

Ja bnedmin! jekk kontu f'xi thassib dwar il-qawmien; tabilhaqq hlaqniekom mit-trab imbagħad minn qatra, imbagħad minn għolqa, imbagħad minn haġa magħquda sehem minnha msawwar, u ieħor mingħajr sura fejn nurukom (qawwietna). U nhallu fil-gwief lill min irridu sakemm jinhtieg, imbagħad noħorgulkom tifel. U ntellgħuhulkom felħan; iżda oħrajn imsejħin sabiex imutu w oħrajn mibgħutin sal-ghomor fqajjar u kbir, sakemm isiru ma jafu xejn wara li jkunu għarfu hafna; tara l-art mogħxa, u meta nizzilna x-xita fuqha, tix-rob, u terġa' l-hajja, tinbet kull xitla biz-żewġ. 5

U dan għaliex Alla hu s-Sewwa, huwa jahji l-mejta, huwa l-Qawwa fuq kollox. 6

U s-siegħa tigi, m'hemmx thassib, tabilhaqq Alla jqajjem lil dawk fl-oqbra qegħdin. 7

U fost in-nies (hemm) min jitkellem bla għerf fuq Alla, mingħajr triq u la ktieb id-Dawl. 8

Bi stmerrija, sabiex imexxi (n-nies) f'triqet Alla. Għalih hemm għajb u jduq f'din il-hajja u fl-aħħar jum ugiħ il-hruq. 9

Dan, (sar) minn x'hiex ghamlet idejk, u ghax Alla ma jaghmelx
ghajr il-ħaqq mal-qaddejja tieghu. 10

U fost in-nies (hemm min iqim lil Alla kif jahbat, jekk jigih tajjeb,
ferhan, jekk jigih ħazin, mdejjaq; dan jitlef din id-dinja u li gejjja.
Dan hu telf tabilħaqq. 11

Jitolbu (lill-allat u) mhux lil Alla, u (dawn) la telf u la rebh għali-
hom; dan hu għelt jbegħidhom tabilħaqq. 12

Jitolbu lil min jagħmilhom il-ħsara, ghax iktar siewja għalihom
mit-tajjeb, seħibhom huwa l-ħazen u ħabibhom huwa l-ħazen. 13

Tabilħaqq, Alla jdahħal lil dawk li jemmnu w jagħmlu t-tajjeb,
fil-gonna (fejn) jigru x-xmajjar minn taħthom. Tabilħaqq Alla jagħ-
mel dak li jrid. 14

Min kien jahseb li Alla ma jghinux (jigifieri: Mohammed) f'din id-
dinja u li gejjja, ħallih mela jdendel ħabel mas-saqaf u jitghallaq;
ħallih mela jara jekk b'dak li jahseb hu jdawwarx dak li jagħdbu. 15

Hekk niżzilna vrus dgħajfa. Tabilħaqq Alla jmexxi fit-triq it-tajba
lil min irid. 16

U dawk li jemmnu, u li jimxu mal-Lhud, mas-Sebin u l-Insara u
l-Magi, u dawk li jissieħbu mal-allat, tabilħaqq Alla jagħżel bejn-
iethom f'jum il-ħaqq; tassew li Alla huwa f'kollox ix-xhud. 17

Mela ma tarax, li jqimu lil Alla l-ħlejjjaq kollha tas-sema u l-art, u
x-xemx u l-qamar, il-kwiekeb, l-igbla, s-sigar u l-bhejjem u kull
xorta ta' ġens? Izda ħafna jisthoqqilhom it-tbatija. Tabilħaqq Alla
jagħmel dak li jrid. 18

Dawn it-tnejn (jigifieri: dak li jemmen u dak li ma jemmenx) jghak-
ksu lil xulxin fuq il-Mulej tagħhom; u dawk li jichdu lil Alla tin-
qgħatalhom libsa tan-nar: u jiferra' fuq rashom ilma shun. 19

Ġisimhom u ġildethom jixxawwtu. 20

U għalihom ikun hemm għodda tal-ħadid. 21

Kull darba li xtaqu johorgu minnu (jigifieri: l-infern) bid-dieq jin-
tefgħu fih: duqu intom u ġigh il-ħruq. 22

Tabilħaqq Alla jdahħal dawk li jemmnu u jagħmlu t-tajjeb, fil-
gonna, jigru x-xmajjar minn taħthom; u jizzejjnu bil-ħoloq tad-deheb
u tal-gawhar, w ilbieshom ikunu tal-ħarir. 23

Imexxew bit-taħdit it-tajjeb, imexxew fit-triq (tal-Mulej); lili
foħrija. 24

- Dawk li çahdu u saddew it-triq ta' Alla, għal haddiehor, u mill-moskeja mbierka li bnejna għan-nies, kemm min jgħammar (hemm) kemm lil min iżur, u min ma jqimx jew jagħmel hazin, jduq u għi kbir. 25
- Ara! tajna mkien lil Abraham sabiex xejn ma jixxierrek miegħi; "qaddes dari għal dawk li jigu (għandi) u jqimu u jintrewew (għat-talb). 26
- U habbar lin-nies bil-Pellegrinagg, jiguk b'saqajhom u fuq kull għamla ta' gemel; jigu mill-bgħid, sa l-ibgħad trufijiet, 27
- Li jixhdu t-tajjed li ngħata lilhom, u jsemmu isem Alla fil-jiem im-semmija fuq il-bhejjem li tajniehom." "Kulu min dan u itimghu lill-imgewwhin." 28
- Mela halluhom itemmu d-drawwiet. Halluhom jagħmlu l-wegħdiet tagħhom, halluhom iduru dawra (fit-talb) mad-Dar il-Qadima. 29
- Din hi; min iqim id-drawwiet ta' Alla, huwa tajjed għand il-Mulej tiegħu. Tistgħu tiehdu bhejjem barra minn dawk imsemmin lilkom. Qieghdu fil-genb l-allat, u qieghdu fil-genb it-tahdit hazin. 30
- (Kunu) safjin ma' Alla u la xxierkuhx. U min jixxierrek ma' Alla hu bħal dak li qisu waqa' mis-sema u nħataf mit-tajr, jew garru r-riħ flimkien bgħid. 31
- Din hi; U min iqim id-drawwiet ta' Alla, dan juri tabilhaqq il-qdusija tal-qlub. 32
- Għalikom għandkom għotjiet għal zmien imsemmi; imbagħad, imkienkom għad-debhiet huwa hdejn id-Dar il-Qadima. 33
- U lil kull gens qeghedna drawwiet, sabiex isemmi isem Alla fuq il-bhejjem li ngħatawlu. Izda Alla tagħkom huwa wiehed, aghu lilkom infuskom lilu u aghu aħbar tajba liç-çkejknin fir-ruħ. 34
- Lil dawk li meta ssemma Alla timentela' qalbhom bil-biza' u f'kull ma jinqagħlallohom, u jagħmlu t-talb, u jagħtu minn (dak) li ngħatalhom. 35
- U l-igmla qegħdiehom bħala xbieha; għalikom hemm tajjed fihom; semmu isem Alla fuqhom, qegħduhom f'sensiela, u meta tkunu qegħduhom fuq genbejhom kulu minnhom u itimghu lill-imgewwhin; hlaqniehom għalikom sabiex tizzuħajr. 36
- Ma jasalx għand Alla l-laħam, u lanqas id-demm tagħhom, izda l-qdusija tagħkom tasal għandu; għalhekk għamilhom Alla sabiex tghollu ismu għax uriekom it-triq. Habbar aħbarijiet tajba lit-tajbin. 37

Tabilhaqq Alla jghin lil dawk li jemmnu, tabilhaqq Alla ma jhobbx lill-kefrin.	38
Jistghu li jitqatu ghalihom, jiggieldu, ghax ghamlu hazin. Tabilhaqq Alla huwa tagghom rebbieh.	39
Dawk li jintefghu barra minn darhom minghajr haqq, ghax ikunu qalu: "Alla l-Mulej taghna. Kieku Alla ma razzanx nies minn ohra, kieku tassew kienu jtkissru l-monasterji, l-knejjes u s-sinagogi u l-moskeji; jissemma fihom isem Alla ta' sikwiet. Alla jghin lil min jghinu, tabilhaqq Alla huwa l-oghla qdusija."	40
Dawk li sahhañniehom fuq l-art, jaghmlu t-talb, jghinu l-mehtegin u jaghmlu t-tajjeb u jwarrbu l-hazin. U Alla l-hlas tal-hwejjeg kollha.	41
U jekk igiddbuk, (tibzax); hekk ghamel il-poplu fi zmien Noe, Ghad u Thamud,	42
U l-poplu ta' Abraham u Lut;	43
U in-nies ta' Madyan. U giddbu lil Musè. Izda Jiena serraht lill-kefrin, imbaghad ghakkisthom, kemm kien (kbir) l-ghadab tieghi ghalihom.	44
U kemm kissirna bliet li ghemilhom Hazin; iggarrfu fuq is-soqfa tagghom (u kemm) bjar miduqin u ghejjun sbieh.	45
Mela ma jsifrux fl-artijiet sabieq qalbhom issib l-gherf, jew widnejhom tisma'? Tabilhaqq ma jaghmux ghajnejhom, izda taghna l-qalb li qeghda f'sidirhom.	46
U jhaffuk biex tikkastighom. Ma jinsiex Alla dak li wieghed; tabilhaqq jum wiehed ghand il-Mulej jiswa daqs elf sena milli tghoddu intom.	47
U kemm bliet tamajt fihom u huma fil-hazen; imbaghad ikkastigajthom. U ghandi jergghu lura.	48
Ghid: ja bnedmin, tabilhaqq jiena ghalikom ghandi twiddiba bla xkiel.	49
Dawk li jemmnu u jaghmlu t-tajjeb, ikollhom mahfra u risq mill-ahjar.	50
Dawk li jithabtu biex ifarrku l-ghelien taghna, jsiru dawn shab l-Infern.	51
Ma bghatniex minn qablek rasul jew profeta, li ma xtaqx it-tajjeb, u ma hawwad ix-xitan xewqtu. Isaffi Alla kulma x-xitan ihawwad. U jqawwi Alla l-vrus tieghu, w Alla gharef u kbir fl-gherf;	52

- Li Alla jgarrab bil-hila tax-xitan lil dawk li f'qalbhom (mizghuda) mard u qalbhom iebsa; tabilhaqq in-nies hziena maqtughin. 53
- U li jkunu jafu dawk li nghatalhom l-għerf, lill-Haqq minn ghand il-Mulej u jemmnu fih (jigifieri: il-Qoran) u qalbhom tinfetaħ għalih. Tabilhaqq Alla jmexxi dawk li jemmnu fit-triq it-tajba. 54
- Jibqghu dawk li ma jemmnu fit-thassib sakemm hesrem tasal l-aħhar siegħa għalihom, jew jigi fuqhom il-kastig ta' jum mill-agħar. 55
- U s-saltna f'dak il-jum tkun ta' Alla li jagħmel haqq bejniethom: mela dawk li jemmnu u jagħmlu t-tajjeb (jidhlu) fil-gonna tal-ghaxxa, 56
- U dawk li ma jemmnu u jichdu l-għeliem tagħna jkollhom kastig u jcekkinhom. 57
- U dawk li ma jemmnu u jichdu l-għeliem
U dawk li jitolqu djarhom f'għieh Alla, imbagħad jitqatlu jew imutu, jifagħhom Alla r-risq it-tajjeb. Tabilhaqq Alla huwa l-ahjar tal-ahjar risq. 58
- Tassew huwa jdaħhalhom minn bieb u jkunu ferħanin. Tabilhaqq Alla huwa l-għerf u s-sabar. 59
- Hekk; u min hallas b'xi għemil hazin, bhal ma tagħmel lilu, imbagħad jagħmel hazin, Alla jghinu. Tassew Alla jneħhi (d-dnub) u jahfer. 60
- Hekk; għaliex Alla jdaħhal il-lejl fin-nhar, u jdaħhal in-nhar fil-lejl. Tabilhaqq Alla hu s-semmiegħ, u li jara kollox. 61
- Hekk; għaliex Alla huwa l-haqq, u dawk li jsejhu lil xi hadd ieħor, dan huwa qerq. Tabilhaqq Alla huwa l-oghla u l-akbar. 62
- Mela ma tarax, Alla niżżel mis-sema l-ilma u thaddar l-art. Tassew Alla huwa li jara l-icken haġa u huwa midhla tagħha. 63
- Ghandu kollox (li jinstab) fis-smewwiet u fl-art. Tassew Alla huwa ghani u mimli sebh. 64
- Mela ma tarax, Alla qeghdikom dak kollu li hemm fuq l-art u l-imriekeb jigru fil-baħar bl-amar tiegħu. Izomm is-sema li ma taqax fuq l-art hlief bir-rieda tiegħu. Tassew Alla man-nies mill-ahjar u l-izjed hanin. 65
- Huwa li hjiikom u jmewwikom, imbagħad jahjikom (waqt il-qawmien). Kiefer il-bniedem tassew. 66
- Lil kull poplu qeghdnielu drawwiet biex jimxi warajhom; thallihomx

- jithanqu fuq dawn il-hwejjeg. Stiednihom għand il-Mulej tiegħek, tabilhaqq inti fit-triq it-tajba. 67
- U jekk ihaqquha miegħek, għid: Alla jaf b'dak li tagħmlu. 68
- Alla jagħmel haqq bejnietkom f'jum il-Qawmien f'dawk il-hwejjeg li ma taqblux. 69
- Mela ma tafx: Alla jagħraf kull ma hemm fis-sema u fl-art. Tabilhaqq, hekk (jinstab) fil-ktieb; tassew għal Alla m'hemmx taħbit. 70
- U jqimu hwejjeg u jwarrbu lil Alla, m'hemmx setgħa għalihom u b'dan ma jafux. M'hemmx għajnuna għall-imħassrin. 71
- Meta għeliem dgħajfa tagħna jitolgħu quddiemhom hafna drabi, tilmaħ fuq wiċċ dawk, li ma jemmnux eħda. Sahansitra jitqadu bi hruxija dawk li jitolgħu quddiemhom l-għeliem tagħna. Għid: Inbassrilmkom aghar minn dawn. In-nar wiegħed Alla lil dawk li eħduh. U hażin huwa d-destin tagħhom. 72
- Ja bnedmin! Għandkom xbieha, isimgħuha: Dawk li intom titolbu minbarra Alla ma johlqux dubbiena, u jekk jiltaqgħu (biex johlquha) id-dubbiena taħtafilhom xi haġa minnhom ma jkunux jistgħu minna jeħduha lura. Dgħajfa t-tallaba u l-midlub. 73
- Ma jqimux 'l Alla kif jixraq. Tabilhaqq Alla hu l-qawwi u setgħan. 74
- Alla jagħzel il-baxxara (messagiri) mill-habbara (angli) u mill-bnedmin. Tabilhaqq Alla hu li jisma' u jara kollox. 75
- Jaf x'hemm bejn idejhom u warajhom; lejn Alla jerggħu l-hwejjeg kollha. 76
- Ja intom li temmnu, ilwu rkooptejkom mixhutin ma' l-art, u qimu l-Mulej. Aghmlu t-tajjeb u intom timexxu. 77
- Issieltu tislit fi triqet Alla. Għazilmkom* u ma qiegħedx ebda taħwid fid-din: huwa gieħ missierkom Abraham; semmiekom misilmin, minn qabel u f'dan (il-Quran). Ikun ir-rasul xhud għalikom u tkunu xhieda lil bnedmin; itolbu w iġhinu l-imsejknin, zommu shih ma' Alla. Huwa l-Mulej tagħkom; kemm kbir huwa l-Mulej u kemm kbir huwa r-rebbieħ! 78

* جبار (il-qtil imqaddes!), kelma ta' siwi kbir fl-Islam. Ma tfissirx biss il-qtil bis-sejf, izda li l-musulman jagħmel ta' jeb miegħu stess.